

Medya Tik

– birinsan · 01 Nisan 2012

“Hocam gel bir çay içelim.” Diyor evimin tam karşısındaki çay ocağının sahibi. Oldum olası itici gelmiştir bana kahvehanelerin atmosferi. Birkaç seferdir küçük mazeretlerle atlatıyordum komşumun bu teklifini. Ama nereye kadar. Hiç gitmesem ayıp olacak. Teklifi istemeyerek ama iştahlıymış numarasıyla kabul ettim. Bir yorgunluk çayı iyi gelecek.

İçeridekileri selamlayarak girdim ve bir sandalyeye iliştim. Selamımı aldılar ama gözlerini açık olan televizyondan alamadılar. Bu sert görünüşlü, despot aile babası oldukları tavırlarından belli, orta halli insanları televizyona kilitleyen ya futbol maçı olmalıydı ya da hayati bir memleket meselesi.

Çaycı komşuyla hoşbeş ederken, bıçkın adamları kendine çeken programı merak edip göz ucuyla televizyona baktığımda, yayındaki bir kadın programı olduğunu gördüm. Stüdyodaki konukların neredeyse tamamı kadındı.

Konuk kadın, kocasının kendisini komşusuyla aldattığını, kendisinin öğrendikten sonra da aldatmaya devam ettiğini, buna rağmen boşanmak istemediğini olabildiğince itici cırtlak bir sesle anlatıyordu. Telefonla programa bağlanan kocası da yaşananların doğruluğunu tüm pişkinliğiyle itiraf ederken benzer suçlamaları karısı için yapıyor ve olabildiğince iğrenç bir tartışma sürüyordu.

Bende, muhafazakar mahallelerinin namus bekçiliğine soyunabilecek, benzer bir şüphe taşısalar cinayet işleyebilecek hissi uyandıran bu kabadayıların, içlerine sindirerek ve zevkle izlediklerini görünce kendimi bambaşka, tanımlayamayacağım bir mekanda hissettim. Cinsel namusun bir tabu olarak korunduğunu zannettiğim memleketimde böylesi bir program ve bunu izleyen bıçkın delikanlılar beni allak bullak etti. Biliyorum böyle olaylar nadirdir. Ama bunun ulu orta yayınlanması ve konusu açıldığında yüzlerinin kızaracağını düşündüğüm insanların bunları pür dikkat izlemesi, hatta aynı programları , büyük ihtimalle, evde karılarının da izliyor olması korkuttu beni.

Acaba ibretle mi izliyorlar, yoksa inandıklarını sorgulamaya mı başladılar?

Özeniyor olmasınlar sakın!

Yeni evimize taşındığımızdan beri kimse bizi ziyaret edip hoş geldiniz demedi. Asansörde ya da merdivende karşılaştığımız bir kaç kişi zoraki “hoş geldiniz” dedi ama benim o zamana kadar göregeldiğim; mahalleye veya apartmana bir taşınan olunca, imkanlar çerçevesinde taşınmasına yardım edilir, “daha mutfağınız çalışmıyor” diyerek çay, poğaça falan ikram edilirdi. Şimdiyse herkes kapılarını sıkı sıkıya kapatıyor. Karşılaştığımız külli tesettürlü kadınlar, kıvrak bir hareketle yüzlerini örtüp arkalarını dönüyorlar. Beni sapık gibi gördüklerini hissediyorum...

Televizyon programlarının kişilerin değerlerini sorgulamasına neden olduğu gibi, çevredeki, geniş kitlelerce özümsememiş davranışlar da aynı etkiyi yapar. Kadınların çarşaf giyip, bir erkek gördüklerinde, telaş içinde, kendilerinin zaten saklanmış olduklarını unutarak yeniden saklama gayretine girmeleri, erkeklerin saldırgan ve kaba oluşlarını kabullenilmesi ve bir nevi meşrulaştırılması gibi gelir bana. Öyle ya, zaten güvenilmez olandan ne bekleyebilirsin ki.

Milli mücadele devam ederken, tüm yoğunluğa rağmen Eğitim şur'asını ertelemeyen Ata'm eğitimin

önemini vurgularken, sıralarda erkek ve kadınların ayrı ayrı oturduğunu görünce; “Namus timsali kadınlarımıza mı güvenmiyorsunuz yoksa kendinize mi?” demiştir. Bana niçin güvenmiyorlar ki? Çevresindekilere ve birey olarak kendine güvenmeyenlerin oluşturduğu bir toplum nasıl huzurlu ve refah olabilir ki?

Türk, övün, çalış, güven.

Övünebilecek atılımlar, üretimler yapamayıp kalan mirasla övünen, çalışmaya maçası olmayan, ve bir diğerine, elmanın öteki yarısına bile güvenemeyen bir toplum olmak değildi bu vecizeyi söyleyenin amacı.

Çevremdeki, hangi yöne olduğunu anlayamadığım değişimin kafamda yarattığı karmaşayla tek huzur merkezim, evime gidiyorum. Hoş beş ve yemekten sonra televizyonu açıyorum, gezegende neler olmuş bilelim diye.

Nerede yaşadığını algılayamamış olduğunu düşündüğüm, itinayla giydirilmiş, zeki görünümlü ablak spiker haberine aşağılayıcı bir sloganla başlıyor: “ Sevgili seyirciler, sırada, burası Türkiye dedirtecek bir haberimiz var. Ancak Türkiye’ de görebileceğimiz görüntüler...” Sanki diğer ülkelerde insan mahluku yaşamıyor hepsi melekmiş gibi... Bir an yayının Yunanistan’dan yapıldığını düşündüm ama bir süredir Yunanistan’la dostluk rüzgarları esiyordu ve bir dost böyle hakaretler etmez. Memleketin büyük bir bölümüne seslenen spikerin tutumu Yunan’dan daha düşmancaydı kısaca.

Haber şu: Bir çocuk yuvasında bakıcılar, çocuklara kötü muamele ediyorlar. İtip kakıyor , azarlıyorlar, hakaret ediyorlar. İçim sızlıyor. Zavallı çocuklara devlet kucağını açmış, onlara baksınlar ve kazandıkları parayla da kendi çocuklarına baksınlar diye birilerini de işe almış. Ancak, vazifesi şefkat göstermek olan bu, henüz sosyalleşmesini tamamlayamamış yaratık emek vereceği alanı keyfiyet alanı zannetmiş. Bu vakayı da mevzuu ayyuka çıkıncaya kadar kimse görüp tedbir almamış.Bu bir ayıp. Haber sanırım Çocuk Esirgeme Kurumunu hoplatacak.

Olayı gayet net bir şekilde anlamama rağmen yapımcı bana inanmıyor ve aynı görüntüleri yeniden veriyor. Tamam, belki kaçırmış olanlar, ilk görüntüleme esnasında başka şeyle ilgilenen falan vardır. Onlar da görsün rezaleti.

Tamam görsün ama sanırım teknik bir arıza var televizyonda. Görüntüler üçüncü, dördüncü, beşinci kere geliyor ekrana. Her tekrarda düşüncelerim değişiyor. Nefret odağım, çocukları döven kadından, onların defalarca dövülmesine neden olan yapımcı ve spikere kayıyor. İlkellik ve sadizmin cehaletle bağıntılı olmadığını anlıyorum bir kere daha. Basın yayın okumuş tipler, insanların vicdanları nasır tutsun diye tüm iğrençlikleri tekrar tekrar gözler önüne seriyorlar.

Peşinden bir kapkaç olayı taşıyor ekrana. Arabayla yaklaşan çete üyeleri, yolda yürümekte olan bir kadının çantasını yakalayarak almak istiyor. Kadın da çantayı bırakmıyor ya da bırakamıyor ve metrelerce sürükleniyor. Belki işinden eve dönüyor, günün tüm yorgunluğu üzerinde ve gün boyu uğraştığı olayların kiri kafasını doldurmuş, bir an evvel evine, huzuruna kavuşmak isteğiyle, belki de zorla bir araya getirdiği parayla faturalarını ödemeye gidiyor. Ancak, kendisine huzur vereceğini zannettiği çevresine olan güvenini altüst eden bir olay yaşıyor. Fiziksel acılar da cabası...

Azıcık empati yetisi olan herkesin yüreği parçalanır bu insanlık dışı manzara karşısında. Benim de yüreğim sızlıyor ve diyorum ki: - Ne büyüksün Tanrım, ne çok ve çeşitli canlılar yaratmışsın. Aralarında

öyle yaratıklar var ki insandan ayırt etmek zor. İki ayak üstünde duruyorlar, iki kolları, boyunlarının üstünde başları, başlarında kulakları gözleri kaşları,... Aynı insan! Ancak davranışlarından anlayabiliyoruz başka bir yaratık olduğunu. Biliyoruz insanların arasına kötünün örneği olarak yolladın onları.

Tamam. Demin tarif ettiğim canlı türünden bir tanesi fark edilmesi güç olduğundan insanların arasına karışmış ve zavallı kadına maddi, fiziki ve ruhsal zarar veriyor. Sevgili yönetmen de görüntü bulmuş ya, “mal bulmuş mağribi” hesabı neşrediyor. Ama zavallı kadını neden defalarca sürüklüyorsunuz ki. Neden bir tanecik yüreğimi defalarca parçalıyorsunuz ki. Bana kastınız mı var? Yoksa daha kötülerine hazırlamak için kanıksatmaya, yüreğimi nasırlaştırmaya mı çalışıyorsunuz?

Yoksa, bu işte bol para var da vicdanınızı mı pazarlıyorsunuz? Bunlar son kırıntılar olmalı...

Haber seyretmek istemiyorum. Böyle haber oldukça hiç kimsenin izlemesini istemem. Çünkü, insanlar, seyrettikçe topluma, çevrelerine ve kendilerine olan güvenlerini kaybediyorlar. Habil ve Kabil’den beri olagelen böyle olayları, sanki önceleri yokmuş, yeni türemiş gibi algılıyor, paniğe kapılıyorlar görsel basın sayesinde. Hep olageliyordu ama şimdiki gibi neşredilemediği için insanlar duymuyor ve endişe seviyeleri hep minimumda kalıyordu. Kaldı ki olaylar artmış olsa bile nüfusun artışı nispetinde olmadığı, bilakis olayların refahla ters orantılı olarak azaldığını düşünüyorum.

Bir taraftan da halkım haklı galiba diyorum. Gafil medya, bu tür rezillikleri tüm detayıyla ve defalarca yayınlarken, düşünüp de cesaret edemeyen, iyilikle kötülük arasında gidip gelen, teknik bilgi yetersizliğinden dolayı vicdanı üstün gelen canavar ruhlu insanlara bu illegalite eğitimini informal olarak veriyor ve gerekli fıkri donanımla sahaya çıkmalarına yardım ediyor. Yeni zayıf ruhlara yeni örnekler, yeni haberler oluşturmak üzere...

Böyle haber ve böyle sunuş olmaz olsun.

Zaplıyorum.

Bir yarışma programı var. Sunucu soruyor: “Yeşil zarf mı, mavi zarf mı?” Telefonla yarışan bayan yarışmacı, pardon, bayan dilenci kumarbaz ise lafları şekerli sakız gibi yapıştırarak ve sündürerek: “N’oolur, yardım edin, çok ihtiyacım var!” diyor. Sunucu, her an, her şeyi veriverecekmiş gibi yapıp dilenci bayanın pervasızlığını cesaretlendirdikçe, dilenci bayan yarışmacı tüm izleyenleri o paranın kendisine verilmesinin gerekliliğine inandırmaya çalışıyor: “Beş tane çocuğum var, kocam işten çıkartıldı. Yakacak kömür yok, çocuklar hasta oldu, ilaç alacak para yok... N’oolur yardım ediiii!” Bilgi ve yetenek yarışmalarının yerini şans yarışmaları almış. Emek ve bilgi değerini çoktan kaybetmiş, yerine şans, hileli kazanç ve dilencilik geçmiş. Sokaklarda dilenci sayısı niçin artıyor anladım. Hoppala program yapacağım derken, “emeğe saygı ve helal kazanç” ile “nasıl olursa olsun para kazan” ayırımında olanlara informal dilencilik eğitimi veren televizyonlarımız, sanıyorum, utanç duvarını kertiyorlar, tereddüt edenler de atlayıversinler diye.

Çalışmayı öğretmem gereken bir evladım var. Zaplamaya devam edeyim. Belki usturuplu bir programa rastlarım insana evrensel değerleri hatırlatan.

Böylesi yoğun olumsuz enformasyon bombardımanı altında ikibuçuk binyıl önce yaşamış Eflatun’un “devlet” adlı eserinde yazdıkları geliyor aklıma:

.....Homeros’un tanrılar savaşı diye anlattıklarını şehrimize sokmamalı. İster kinayeli olsunlar, ister

olmasınlar bütün bu hikayeleri çocuklardan uzak tutmalı. Çünkü ocuk, kinayeliyle kinyesizi ayıramaz. Ama bu yaşta işittiğimiz Őeyler hemen hemen hiç aklımızdan silinmez ve değişmez, kalır. İşte bunun içindir ki çocukların ilk işittikleri sözlerin iyilik yolunu gösterecek güzel hikayeler olmasına çok önem verilmeli.